No. 253. ANNO 1848.

ARNHEMSCHE COURANT.

Woensdag 6 December

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Kaïro, 30 *nov.* In den afgeloopen nacht is *Ibrahim*-Pacha overleden. Hij had zich reeds sedert eenige dagen in een toestand van geheele bewusteloosheid bevonden. Een uur na middernacht, op den 10den, gaf hij den geest. De vrouwen van het harem trokken zich dadelijk terug, en de Ulema's traden binnen, die, na het doen van een kort gebed, voor de lijkwasschers plaats maakten. Daarop duurden de gebeden voort tot 11 uur, als wanneer het lijk in het familie-graf Imam Sofi gebragt werd. De lijkplegtigheid was niet alleen eenvoudig, maar ook in het oog loopend armoedig, slechts een klein getal troepen was uitgerukt, en slechts weinige waardigheid-bekleeders sloten zich bij den lijkstoet aan. Zijn vader (1) ontving de tijding met het woord: »Jammer!" sprak echter dadelijk daarop van andere dingen, zonder zich verder om zijn zoon te bekommeren.

Terwijl in het harem de gebeden verrigt werden, was een divan, bestaande uit de invloedrijkste leden der familie, *Kiamil*, *Sherif*, *Achmed*-pacha, *Samy*, *Achmed Menikli* en *Hassan*-pacha, voorts eenige bey's, in de groote raadzaal bijeengekomen, waar het besluit genomen werd, om *Ibrahim's* opvolger, *Abas*-pacha, kleinzoon van *Mehemed-Ali*, uit Mekka, en *Saïd*-pacha, thans *Mehemed-Ali's* oudsten zoon, te ontbieden, ten einde intusschen het bestuur in naam van den president van dezen divan over te nemen en van dit alles dadelijk aan de Hooge Porte kennis te geven. Dit besluit werd reeds des ochtends ten 10 ure door *Mehemed-Ali's* eersten tolk mondeling aan de consuls-gen. van Oostenrijk, Frankrijk, Engeland en Rusland medegedeeld. De Engelsche consul-generaal zond dadelijk een renbode naar Suez, om de aldaar liggende Engelsche stoomboot gereed te doen maken, ten einde *Abas*-pacha uit Mekka naar Suez over te brengen. *Safet*-bey, een fregat-luitenant, ontving daarop het bevel, naar Suez te vertrekken, ten einde de tijding van *Ibrahim's* dood aan den pacha over te brengen, en hem den brief van den divan te overhandigen, waarbij hij uitgenoodigd werd het bestuur over Egypte, tot op hooger bevel van den Sultan, te aanvaarden. Eene stoomboot zou *Saïd*-pacha te Alexandrië afhalen en eene tweede naar Konstantinopel met het berigt over het voorgevallene gezonden worden. *Saïd*-pacha wordt uiterlijk den 13den, *Abas*-pacha den 22sten te Kaïro verwacht, en de *Nijl* zal met dépêches den 13den of 14den naar Konstantinopel afgezonden kunnen worden.

De stad is volkomen rustig. De bevolking schijnt weinig deel in den dood van *Ibrahim*-pacha te nemen; zij, die den hervormer vreesden, geven zich zelfs aan eene kwalijk verborgen vreugde over. Van *Abas*-pacha wordt met achting gesproken; hij wordt als verstandig, milddadig en als een vriend van orde geroemd. Hij werd in 1811 geboren, zijne moeder leeft nog; maar zijn vader *Tressus*-pacha stierf reeds voor 25 jaren aan de pest, en volgens anderen ten gevolge van op bevel van *Ibrahim* hem toegediend vergif. *Abas* heeft slechts één zoon.

Ibrahim-pacha was in 1789 geboren, en alhoewel van een Herculischen bouw, steeds ongesteld; hij was nimmer gehuwd. Van drie nog levende slavinnen had hij drie zonen; de oudste en de jongste *Achmed* en *Ismaël*-bey, studeren te Parijs; de middenste, *Mustapha*-bey, studeert te Kaïro, onder de leiding van een Fransch geleerde. Zij erven in gelijke deelen het vermogen huns vaders, dat gezegd wordt een der aanzienlijkste van het Oosten te zijn. De overledene heeft, gedurende zijn bestuur, geen zijner uitgestrekte hervormingsplannen ten uitvoer gebragt.

HONGARIJE.

De tegen Hongarije opererende troepen zijn de volgende: Het eerste legercorps wordt door den Banus, het tweede door graaf *Wrbna*, het derde door graaf *Serbelloni* aangevoerd. Daarenboven rukt het corps van den luitenant-veldmaarschalk tegen Tyrnau op, graaf *Schlik* tegen Kaschau, *Puchner* uit Zevenbergen tegen Arad en *von Dahlen* uit de reeds bezette Mur-eilanden: in het geheel 150,000 man. Volgens de *Weener Ztg.* begint er eene desertie in het Hongaarsche leger. Den 27 nov. waren, na het eindigen van den door prins *Windischgrätz* bepaalden termijn, 11 escadrons kavallerie en 2 bataillons infanterie bij Malatzka de grenzen overgetrokken en hadden zich bij het legercorps van den luitenant-maarschalk *Simonich* aangesloten. Prins *Windischgrätz* heeft van de in het Hongaarsche leger blijvende officieren eene lijst van vogelvrijverklaring doen opmaken. De oorlog wordt in Zevenbergen met veel wreedheid gevoerd.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 3 *dec.* Alle particuliere en andere berigten uit Weenen stemmen overeen ter bevestiging der volgende feiten, namelijk, dat de regering aldaar het ernstige voornemen heeft opgevat, om zoodra mogelijk een wettig-constitutionneelen staat van zaken daar te stellen. Onder anderen zal de constituerende vergadering, alsmede het hof en het ministerie, in den loop van januari weder naar Weenen terugkeeren, daar men met grond verwachten kan, dat alsdan al de oorzaken, die derzelver verwijdering hebben noodig gemaakt, zullen opgehouden hebben te bestaan.

De regering heeft mede besloten al de te harer beschikking staande hulpmiddelen *onverwijld* in het werk te stellen, om Hongarije weder te onderwerpen en aan dit land geene meerdere vrijheden en politieke regten toe te kennen, dan door de te ontwerpen en wettig aan te nemen constitutie, aan al de overige Staten der Oostenrijksche monarchie verzekerd zullen worden. Eindelijk staat ook, naar men verzekert, het besluit vast, eerlang de Oostenrijksche afgevaardigden van de Nationale Vergadering te Frankfort terug te roepen en met het overige gedeelte van Duitschland in geene andere politieke verbindingen te treden, dan die met de integriteit en het belang der Oostenrijksche monarchie bestaanbaar geoordeeld zullen worden. In dien zin zijn reeds uit Tyrol en andere deelen des rijks verzoekschriften aan den Keizer gerigt, waarin met bijzonderen nadruk op de terugroeping der Oostenrijksche afgevaardigden uit Frankfort aangedrongen wordt.

Olmütz, 28 *nov.* In de zitting van gisteren te Kremsier heeft de heer *Rieger* die leden, welke aan de laatste zittingen van den Rijksdag te Weenen hadden deelgenomen, van hoogverraad beschuldigd en hun verweten dat zij den opstand geleid en begunstigd hebben. Het voorstel van den heer *Höllriegl*: »De Rijksdag erkent die zittingen niet als zittingen van den Rijksdag", werd aangenomen. Des verkiezende kan men dus nu de leden, die genoemde zittingen bijwoonden, ter verantwoording roepen.

In de aanzienlijkste kringen alhier is men over het algemeen zeer ontevreden over de handelingen van Prins *Windischgrätz* gedurende den laatsten tijd; in verschillende opzigten ziet men de noodzakelijkheid in aan de openbare meening iets toe te geven.

Weenen, 28 *nov.* Door de commissie van onderzoek zijn reeds 14 personen verhoord, die aan den moord van den heer *Latour* hebben deel genomen; doch de schuldige, die den doodelijken slag met den hamer heeft toegebragt, bevindt zich nog niet in handen van het geregt. Dezelfde commissie is aangezocht om eene naauwkeurige beschrijving van *Tausenau*, waaruit schijnt te blijken, dat men een dergelijk persoon buiten Weenen heeft gevangen genomen.

Weenen, 29 *nov.* Hoe de Oostenrijksche regering over de centrale magt te Frankfort denkt, bewijst het volgende artikel in de *Oest. Lloyd*:

Het is logisch, zedelijk en factisch onmogelijk, dat twee geheel van elkander onafhankelijke parlementen aan hetzelfde land wetten geven. De Oostenrijksche uitvoerende magt moet beslissen voor een dezer twee wetgevende ligchamen. De keus kan hier niet twijfelachtig zijn. Het Oostenrijksche ministerie was verantwoordelijk aan het Oostenrijksche parlement en niet aan het Duitsche. Het heeft zich zeer goed uit dit dilemma gered. Het verklaarde, dat het van de besluiten van het parlement te Frankfort geene erkende, dan die, waaraan het zijne goedkeuring hechtte; met andere woorden, dat de regering te Weenen boven die van Frankfort staat. De Frankfortsche vergadering heeft dus het regt niet van verontwaardigd te zijn, dat eene Oostenrijksche regtbank zijne wetten niet heeft willen erkennen. Intusschen zal zij tevreden kunnen zijn, wanneer zij verneemt, dat deze wetten nooit in Oostenrijk in acht genomen zijn, noch in acht genomen zullen worden tot het oogenblik, waarop, in plaats van eene belagchelijke fictie, wezenlijke en degelijke betrekkingen tusschen de twee landen zullen gevestigd zijn."

De *Bresl. Ztg.* drukt zich daaromtrent aldus uit: »De positie van Oostenrijk tegenover Duitschland, wordt van dag tot dag twijfelachtiger en men zegt, dat de Oostenrijksche gedeputeerden in het parlement te Frankfort, zullen teruggeroepen worden.

»Oostenrijk staat aan Pruissen de hegemonie in Duitschland af, indien niet, met verwerping van het denkbeeld eener nationale eenheid, het geheele keizerrijk in het Duitsche bondgenootschap kan opgenomen worden. In dit geval zou Oostenrijk zich als een afzonderlijke staat constitueren, en zich bepalen tot het sluiten van een of- en defensief verbond met Duitschland."

Eindelijk zegt een dagblad van Belgrado als volgt: »Welke Europesche mogendheid heeft tot nu toe den Rijksbestuurder als het hoofd van de Duitsche staten beschouwd? Welke mogendheid heeft diplomatieke betrekkingen met het ministerie te Frankfort aangeknoopt? Geene enkele! Zijn de Duitsche souvereinen en regeringen het allen eens, om zich aan Frankfort te onderwerpen? Neen! Het kabinet van Frankfort geeft bevelen aan de Duitsche vorsten en regeringen; wie stoort er zich aan? Niemand! Wat hebben wij dan te Weenen van Frankfort te vreezen?"

Keulen, 4 *dec.* De berigten uit Rusland beginnen een zeer bedenkelijk karakter aan te nemen. Aan de *Leipziger Ztg.* wordt hieromtrent uit [illegible] het volgende geschreven: In deze streken zijn [illegible] durende eenige dagen zeer bedenkelijke geruchten in omloop over eene tusschenkomst van Rusland ten [illegible] van de Pruisische regering.

De *Echo am Memel* zegt dat in onderscheidene Russische dagbladen eene verklaring van Keizer Nicolaas voorkomt, volgens welke »hij niet zou dulden dat zijn beminde zwager door het oproerige volk in zijne regten gekrenkt wierd; ten einde hem te beveiligen, zou hij op den eersten wenk met [illegible] man dappere troepen voorwaarts rukken om [illegible]sen de orde te herstellen."

FRANKRIJK.

Parijs, 2 *dec.* Er zijn in Frankrijk [illegible] tijdingen van den Paus ontvangen. Den [illegible] heeft *Pius IX* Rome verlaten; naar het schijnt heeft hij zijne hoofdstad in het geheim moeten verlaten. Den 25sten moet hij te Gaëta aangekomen zijn. Een Fransche stoomboot, de *Ténare*, heeft zich in die haven ter beschikking van den Heiligen Vader gesteld. Tot zoover is alles zeker, het overige, zelfs de komst van den Paus in Frankrijk, berust op gissingen. Indien de *Ténare* koers heeft gezet naar Marseille dan is het vreemd, dat er per telegraaph nog geen berigt is ontvangen, dat Z. H. in Frankrijk is aangekomen.

Sommigen trekken het in twijfel dat het Opperhoofd der katholieke kerk Frankrijk tot schuilplaats zou gekozen hebben. Gisteren, bij het einde van de zitting der Nationale Vergadering, heeft de voorzitter eenen brief medegedeeld, waarin de apostolische nuntius, de aartsbisschop van Nicea, aan de Vergadering zijne dankbaarheid betuigt voor de manifestatie in de vergadering van gisteren. De voorzitter heeft hem op zulk eene wijze beantwoord, dat hun weinig hoop overblijft, die van meening waren, dat Frankrijk zijne tusschenkomst niet enkel zou bepalen bij een aanbod van gastvrijheid, die men zoo gaarne als zeer eervol zou doen voorkomen, maar die toch eigenlijk zonder vrucht zal blijven en welligt uit eigenbelang is voortgesproten.

Terwijl deze gebeurtenis, waardoor Europa met nieuwe verwikkelingen bedreigd wordt, plaats heeft, nadert de beslissing van den strijd om het presidentschap van de Fransche Republiek met rassche schreden. De *conseil-général* van het departement van de Meurthe heeft eene demonstratie gedaan ten gunste van generaal *Cavaignac*, door te verklaren dat hij zich vereenigde met het votum van de Nationale Vergadering van den 25sten november. Deze demonstratie zal van geen belang zijn, indien zij op zich zelve blijft staan; alsdan zal zij slechts dienen om de terughouding der andere Departementale Raden des te sterker te doen uitkomen. Door onderscheidene Departementale Raden, met name die van het departement de l' Eure zijn stemmen uitgebragt waardoor zij zijdelings eenen der regering vijandigen geest aan den dag leggen. Hoewel de conseil-général van genoemd departement door den heer *Dupont* (de l' Eure) gepresideerd werd, heeft deze Raad echter den wensch te kennen gegeven, dat de Nationale Vergadering uitgenoodigd wierd hare werkzaamheden zoo spoedig mogelijk ten einde te brengen.

Twee dagbladen, *l'Univers* en *l'Assemblée Nationale*, hadden tot heden nog geene keus gedaan tusschen generaal *Cavaignac* en den heer *Louis Napoléon*. Het eene dezer bladen behoort aan de partij der geestelijkheid, het andere aan de koninklijke partij. Beide bladen hebben zich voor den heer *Louis Napoléon* verklaard.

Twee Fransche dagbladen deelen de gewigtige tijding van den dood van *Ibrahim-Pacha* mede. Dit berigt vereischt echter nadere bevestiging. Deze gebeurtenis zou de Oostersche quaestie weder op het tapijt brengen, waarin Rusland, Engeland en Frankrijk tegen elkander over staan.

— De heer *Crémieux*, oud lid van het Provisioneel Bestuur en ex-minister van justitie, heeft berigt dat hij voor *Louis Napoléon* zal stemmen.

ITALIE.

Een der dagbladen deelt nog de volgende bijzonderheid mede: Even voor dat de moord op den heer *Rossi* plaats had, ontving een geestelijke het verzoek, om zich zoo spoedig mogelijk naar Santa Maria te begeven, waar zich iemand bevond, die hem wilde spreken. Hij voldeed aan dit verzoek en vond op de aangewezen plaats een persoon, die hem verzekerde, dat de heer *Rossi* op den trap van het gebouw der kamer van gedeputeerden zou vermoord worden en dat er geen tijd te verliezen was, indien men hem nog in tijds wilde waarschuwen. Met den meesten spoed begaf de geestelijke zich naar het Quirinaal en vond den minister op het punt in zijn rijtuig te stappen. Hij verhaalde wat er gebeurd was; de heer *Rossi* dacht een oogenblik na en antwoordde daarop: »De zaak van den Paus is de zaak van God; ik ga." — Het rijtuig reed voort. Zijn redder liet het ophouden om nog eene laatste poging te wagen; vergeefs: »het is mijn pligt, zeide *Rossi*; ik ga dien vervullen!" — Hij ging. Een kwartier later was hij een lijk.

---

(1) *Ibrahim*-pacha was, gelijk men weet, niet de eigen, maar slechts de aangenomen zoon van wijlen *Mehemed-Ali*.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 4 *dec.* De heer *A. Ebeling* bedankt voor de kandidatuur der Eerste Kamer in het eerste kies-district Amsterdam. (*H. B.*)

— De uitslag van de verkiezingen te Zierikzee was, dat tot lid van de Tweede Kamer is benoemd de heer mr. *G. A. Fokker* van Middelburg; tot eersten candidaat voor de Eerste Kamer de heer mr. *C. van der Lek de Clercq*; voor de tweede candidatuur zal eene overstemming moeten plaats hebben.

s' Gravenhage, 3 *dec.* Het gerucht, omtrent de benoeming van den hertog *Bernhard van Saksen Weimar*, tot opperbevelhebber van het Indische leger, wint meer en meer veld.

's Gravenhage, 4 *dec.* Naar men verneemt zal de herstemming voor de leden der Eerste Kamer in de beide kiesdistricten alhier plaats hebben op zaturdag den 9den dezer, terwijl in de onderdistricten dit zal plaats hebben donderdag bevorens.

Terborg, 3 *dec.* Nadat de heugelijke uitslag der verkiezingen in het 5de district der provincie Gelderland alhier bekend werd, bragten Terborgsche ingezeten heden avond eene luisterrijke serenade met het te dier plaats bestaande muzijkcorps aan den Hoogwelgeb. baron *van Nagell van Wisch*, welke in voornoemd district met eene overgroote meerderheid tot eersten candidaat voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal is gekozen.

Bij die gelegenheid werd onder anderen met algemeene geestdrift de wensch geuit, dat het Z. M. den Koning moge behagen den zóó zeer geachten *van Nagell van Wisch* tot lid der Eerste Kamer te benoemen.

Arnhem, 5 *december*.

Naar wij vernemen, heeft de heer mr. *W. J. C. van Hasselt*, benoemd tot lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, in het achtste en negende kiesdistrict der provincie Noord-Holland, de benoeming in het negende (hoofddistrict Edam) aangenomen, zoodat in het achtste (hoofddistrict Hoorn) eene herkiezing zal moeten plaats hebben.

3de district (*Gouda*). Voor de Eerste Kamer bestond evenmin als voor de Tweede de volstrekte meerderheid van 323 stemmen. De meeste stemmen verkregen de heeren *Holtzman* 316, *J. van Vollenhoven* 278, *Virulij van Vuren en Dalem* 171 en *Caan* 155. Eene algemeene herstemming is dus onvermijdelijk.

4de distrikt (*Sneek*). Getal der uitgebragte stemmen 907. Voor de Tweede Kamer heeft niemand de volstrekte meerderheid bekomen. De heer mr. *B. Albarda* verkreeg 366, dr. *P. J. Costerus* 155 en mr. *A. F. Jongstra* 139. De overige waren verdeeld. Tot canditaat voor de Eerste Kamer zijn verkozen jhr. *G. R. G. van Swinderen* met 745 en mr. *Sjuck van Welderen* baron *Rengers* met 666 stemmen.

4de district (*Almelo*). Getal der uitgebragte stemmen 515. Tweede Kamer mr. *H. Jacobson* met 337 stemmen. De heer *Thorbecke* verwierf er 172. Eerste candidaten der Eerste Kamer *A. F. L.* graaf *van Rechteren Almelo* met 417 van de 509 stemmen; voor den tweeden candidaat moet eene tweede stemming plaats hebben tusschen de heeren mr. *W. H. Roijer* met 239, en jhr. *F. E. van Bonninghausen*, te Tubbergen, die 150 stemmen verkreeg.

2de district (Hoogeveen). Voor de Tweede Kamer zal, gelijk reeds gemeld is, worden overgestemd tusschen de heeren *van Randwijk* die 310, en dr. *Dassen* die 200 stemmen had. — Tot eersten candidaat voor de Eerste Kamer *verkozen* mr. *W. J. Tonckens*. Voor den tweeden candidaat zal overgestemd worden tusschen de HH. dr. *Nassau* en *N. J. Blom*.

2de distrikt (*Harderwijk*). Getal der uitgebragte stemmen 601. Tweede Kamer jhr. *Nedermeijer* ridder *van Rosenthal* met 324 stemmen. De heer mr. *G. Groen van Prinsterer* bekwam er 237. De overigen verdeelden zich tusschen de heeren *van Dam van Isselt*, *van Maanen*, *de Meester* en *Thorbecke*. Eerste Kamer, eerste candidaat mr. *G. Groen van Prinsterer* met 392 stemmen. Voor den tweeden candidaat zal eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren mr. *H. van Meurs* met 288 en baron *van Lijnden van Hemmen* met 211 stemmen.

5de district (*Doetinchem*). Getal der uitgebragte stemmen 290. Voor de Tweede Kamer bekwam geen der candidaten de volstrekte meerderheid; jhr. mr. *Nedermeijer* ridder *van Rosenthal* verkreeg 274, jhr. *J. A. C. A. van Nispen van Zevenaar* 248, en jhr. *C. E. J. F. van Nispen van Pannerden* 55 stemmen. De overige waren verdeeld. Eerste Kamer eerste candidaat *C. S. W. J.* baron *van Nagel van Wisch* met 392 van 589 stemmen. Over den tweeden candidaat zal eene nieuwe stemming moeten plaats hebben tusschen *H. J. C. J.* baron *van Heeckeren van Enghuizen* met 278 en jhr. mr. *van Nispen van Pannerden* met 277 stemmen. Jhr. *van Nispen van Sevenaar* bekwam 141 stemmen.

6de distrikt (*Elst*). Tweede Kamer mr. *Engelen* met eene aanzienlijke meerderheid.

Tot candidaten der Eerste Kamer bekwamen de heeren *C. C. van Lidt de Jeude*, burgemeester van Tiel, 410, mr. *Rau van Gameren* 370, baron *van Lijnden van Hemmen* 351, *B. A. van der Monde* 108 stemmen. Geen van allen de vereischte meerderheid verkregen hebbende, zal over deze candidaten eene herkiezing moeten plaats hebben.

8ste district (*Zalt-Bommel*). Getal der uitgebragte stemmen 823. Voor de Tweede Kamer *E. W. van Dam van Isselt* met 646 stemmen. De heer *van Nispen van Pannerden* bekwam 144 stemmen. Voor de Eerste Kamer waren de stemmen volgenderwijze verdeeld: *van Pallandt van Keppel* 391, *van Bylandt van Marienweerd* 372, *de Man* 246, *Nedermeijer van Rosenthal* 244, *van Brienen van de Groote Lindt* 140, *Dutry van Haaften* 108 stemmen. De overige stemmen waren verdeeld.

Mengelwerk.

Proeve van beantwoording aan den wensch des Konings, toen Z. M. begeerde dat het *verslag* zijner tijdelijke ministers openbaar wierd gemaakt.

Daar de Koning het »doeltreffend" geacht heeft dat het *Verslag van den Raad der tijdelijke Ministers* openbaar gemaakt wierd, en »zulks vermoedelijk ter uitlokking van aanmerkingen die *Zijne Majesteit* nader zouden kunnen inlichten, zoo omtrent het oordeel zijner ministers als aangaande de juistheid der door hen voorgestelde bezuinigingen, meen ik een paar aanmerkingen te moeten mededeelen, welke zich bij mij opdeden bij de lezing van dat gedeelte des verslags, hetwelk het departement van Buitenlandsche Zaken betreft. Ik acht dit des te pligtmatiger, naar mate de daarin voorkomende beweringen van het hoofd des betrokkenen departements natuurlijk afkomstig, ter toetse gebragt, den Koning eenen maatstaf aanbieden kunnen ter waardering van de opregtheid en het oordeelkundig doorzigt zijns ministers. (1)

»Wat deszelfs *opregtheid* aangaat, zoo heet het in »het verslag: dat de gezanten belast zijn met *aan*»*zienlijke bureau-kosten* en inwoning en tafel te »verleenen *aan hunne secretarissen*." Het min taalkundige der uitdrukking blijve ter zijde gelaten; aan den tegenwoordigen minister van Buitenlandsche Zaken is onbedrevenheid in onze taal meer dan aan elk ander te vergeven; hij bragt een groot gedeelte van zijn leven buiten 's lands door. Doch, daar hij juist in gezantschapsbetrekkingen doorbragt, weet hij zeer wel dat de gezanten niet met *aanzienlijke bureau-kosten* belast zijn. Immers, de briefporten brengen zij afzonderlijk in rekening; deze worden hun door het departement van Buitenlandsche Zaken terug betaald. Onder *bureau-kosten* is dus niets anders te begrijpen dan papier, pennen, inkt en lak. Want moeten de gezanten soms rapporten, welke zij door anderen laten vervaardigen en als hun werk inzenden, vrij duur betalen, zoo kan men zulks geene *bureau-kosten* noemen. Evenmin kan men daaronder verstaan de inruiming eener Kamer in hunne woning, waar de secretaris eenige uren des daags zit en waar ook gewoonlijk de archieven-kast staat. Er blijft derhalve voor de rubriek *bureau-kosten* niets anders over dan de kleine uitgaven aan papier, pennen, inkt en lak. Rekent men nu daarvoor honderd gulden 's jaars, dan zal zulks wel ruim genoeg gerekend wezen. Is dit nu met opregtheid *aanzienlijke bureau-kosten* te noemen?

Wijders heet het, dat zij »belast zijn met inwo»ning en tafel te verleenen aan hunne secretarissen". De waarheid dienaangaande is, dat *sommige* gezanten gehouden zijn kost en inwoning aan *den secretaris* (nooit aan meer dan *eenen*) des gezantschaps te geven, tenzij zij verkiezen mogten dat bezwaar af te koopen voor eene vastgestelde som van *f* 1500 's jaars. Deze bepaling, afkomstig uit vroeger tijden, als wanneer de gezantschappen, meestal op grooteren voet ingerigt, gewoonlijk een afzonderlijk huis betrokken, terwijl de secretaris des gezantschaps veel meer dan thans de secretaris des gezants was, en, in den regel, door hem wierd bezoldigd, is door onze en meer andere regeringen ten *gunste van sommige gezanten* bijbehouden. Velen derzelve toch geven liever de tafel en eene of twee slechte achterkamers aan den secretaris, dan dat zij hem daarvoor indemniseren met *f* 1500 's jaars. Veel billijker ten aanzien der secretarissen, ware het, dat de regering hunne ontoereikende jaarwedde van *f* 2,000 nominaal (men trekt er namelijk gedurende de eerste vier jaren een vierde van af voor het pensioen-fonds, en dan nog eenige guldens voor leges etc.; zoodat er ongeveer *f* 1450 overblijft) met *f* 1500 verhoogde, en het tractement des gezants met die *f* 1500 verminderde. Zoodanige maatregel nu heeft plaats gehad aan *sommige* onzer gezantschappen, toen er zich *begunstigde* personen als raden of secretarissen van legatie bevonden. Zoo is te Londen de minister ontheven geworden van de verpligting om den secretaris kost en inwoning te geven, toen de regering, »termen" vond om *den raad en secretaris van legatie*, *baron* bentinck, den huidigen tijdelijken minister, *eene jaarwedde van tien duizend gulden* toe te leggen. Sedert bleef de gezant te Londen *onbelast* »met tafel en inwoning aan den raad en secretaris van legatie" te verleenen. Het traktement van laatstgemelden, jonkheer straterus, bedraagt echter thans slechts *f* 6000; eene bezoldiging die, de kostbare levenswijze te Londen in aanmerking genomen, gelijk staat met *f* 4000 te Parijs of Weenen; en *f* 3500 te Brussel of Berlijn. Ook te Stuttgart werd de gezant — die gezant was toen de voormalige raad van legatie en huidige minister, baron bentinck — vrijgesteld van de verpligting om kost en inwoning aan den secretaris te geven; dit geschiedde evenwel zonder eenige vergoeding aan den secretaris, jonkheer van der spiegel, — 't was een zuiver voordeel voor den gezant, baron bentinck; dien men als minister-resident niet minder wilde bevoordeelen dan men het hem als raad van legatie deed. Onze regering begreep de onpartijdigheid altoos op hare wijze; waar niemand grond vond, vond zij *termen*.

Dus, om op bovengemelde ministeriëele bewering terug te komen, de waarheid dienaangaande is, dat onze gezanten te Berlijn en te Weenen thans belast zijn met kost en inwoning, of met eene indemniteit van *f* 1500 deswege, aan den secretaris des gezantschaps te geven. Te Brussel zou dit ook het geval wezen, ware de Raad van legatie, jonkheer hooft, niet zeer *à propos* voor den gezant, den baron bentinck, min of meer hersenkrank geworden, en, zoo men zegt, naar Zwitserland gebragt. Deze calamiteit dus, en dit maal niet de bijzondere bevoorregting der regering, heeft den meergemelden heer bentinck ontheven van bovengenoemden last. Ook te Parijs is de gezant vermoedelijk van de bedoelde belasting bevrijd. De generaal fagel had geprefereerd den raad van legatie, jonkheer, later baron gericke, te logeren en te voeden; maar toen, een paar jaar, geloof ik, geleden de nieuwe baron, den jonkheers-stand geheel afzwerende, in het huwelijk trad, en de gezant dus met volle regt beweren kon, dat hij wel een Raad maar geene Radin van legatie behoefde te huisvesten, schijnt er van regeringswege eene »transactie" te hebben plaats gehad, ten gevolge waarvan het officiëele tractement van den Raad en secretaris van legatie, baron gericke, eerst op vier duizend gulden gebragt, daarna weder op *f* 3000 verminderd werd.

Enfin, welke »termen" er onder al dat mysteriëuse schuilen, men mag aannemen dat ook de gezant te Parijs noch kost en inwoning noch indemniteit van *f* 1500 geeft. Hoe het te St. Petersburg gesteld is, is minder bekend; onze gezant geniet er, gelijk men weet, meestal verlof, hij had er, toen een mijner bekenden hem, eenigen tijd geleden, bezocht, slechts een zeer modest *pied-à-terre*. Die gezant schijnt er ook meer benoemd, om hem nog een dertig duizend gulden uit de schatkist te kunnen toeleggen, dan wel om er onze diplomatische belangen voor te staan.

Wat van dit alles zij, uit het bijgebragte blijkt althans dat 's heeren bentinck's aanmerking, luidens welke »*de gezanten* belast zijn met inwoning en tafel te verleenen aan *hunne secretarissen*" zich reduceert tot indemniteit van *f* 1500 welke de gezanten te Berlijn en te Weenen (misschien ook te St. Petersburg) uitkeeren aan den secretaris der legatie. Terwijl, gelijk vroeger aangetoond is, de *aanzienlijke bureau-kosten* zich bepalen tot de aanschaffing van papier, pennen, inkt en lak.

Ziedaar voor de opregtheid, welk in het Verslag heerscht ten opzigte van het departement van Buitenlandsche Zaken.

Na alzoo Zijne Majesteit eenen maatstaf te hebben aangeboden ter waardering van den graad waarin bovengemelde hoedanigheid bij Zijne tijdelijke Excellentie aanwezig is, zij het oordeelkundig doorzigt des barons nog met één woord toegelicht. Het kan goed wezen Zijne Majesteit opmerkzaam te maken op *de beginselen* welke zijnen zevenden minister van Buitenlandsche Zaken leiden bij de beoordeeling der nuttigheid van dezen of genen diplomatieken post.

Wij hadden, gelijk men weet, gezantschappen bij de hoven van Wurtemberg en van Baden. Baron bentinck nam dezelve te gader waar, met bijvoeging zelfs van het hof van Beijeren. Zoodoende, kon de regering hem een tractement van veertien duizend gulden toeleggen. Later, toen de heer bentinck te Brussel nog beter verzorgd was, en de generaal de la sarraz zijnen ouden schoolkameraad travers uit Athene verlossen wilde, werd een afzonderlijk gezantschap, ten behoeve van laatstgemelden heer, in het groothertogdom Baden opgerigt. Daar onze diplomatische betrekkingen met het hof van Karlsruhe daarin geen genoegzaam voorwendsel schenen op te leveren, heette het, dat onze handelsbelangen de aanwezigheid van eenen consul-generaal te Mannheim vorderden, in voege dat de regering het onmisbaar had geoordeeld er eenen consul-generaal te benoemen en het doelmatigst en zuinigst goedgekeurd had aan den heer travers de twee betrekkingen, die van minister-resident bij den groothertog van Baden, en die van consul-generaal te Mannheim op te dragen.

Ziedaar nu op wat grond, of liever op wat *termen*, er, nevens een gezantschap in Wurtemberg en Beijeren, nog een bijzonder gezantschap in Baden werd ingevoerd; beide opgedragen aan ministers-residenten, van welke de eerste eene jaarwedde van *f* 9000, de tweede er eene van *f* 8000 uit onze schatkist trok.

Nu echter stelt de tijdelijke minister van Buitenlandsche Zaken voor, de twee genoemde missiën te vereenigen.

Op wat grond? of, althans, op welke *termen*!

---

(1) Dit stuk, door plaatsgebrek tot nu toe achtergebleven, was reeds bij ons ingekomen vóór dat de heer bentinck uit het ministerie was getreden.

Red.

Ik geef aan mijne geëerde lezers de plegtigste verzekering — aan Zijne Majesteit behoef ik die niet te geven, want het *Verslag* ligt onder Hoogstdeszelfs eigene oogen — ik geef aan mijne geëerde lezers de plegtigste verzekering, dat er in gemeld *Verslag*, ten aanzien der intrekking van genoemde missiën, volstrekt geene andere termen worden aangevoerd dan de volgende:

»Daar de hoven van Baden en van Wurtemberg, »ten gevolge der staatkundige gebeurtenissen in »Duitschland, hunne missiën bij het hof der Neder»landen hebben ingetrokken, zoo kunnen ook voeg»zaam de Nederlandsche ministers-residenten te Mann»heim en te Stuttgart worden teruggeroepen."

Bekostigden wij dan, aan onze ministers-residenten te Stuttgart en te Mannheim, zeventien duizend gulden 's jaars, *alleenlijk omdat* de hoven van Wurtemberg en van Baden missiën bij het hof der Nederlanden onderhielden?

Het schijnt te blijken.

Althans, uit het onderhavige ministeriëele Verslag blijkt niets anders.

Niets anders hoegenaamd.

Baron BENTINCK, tijdelijk minister van Buitenlandsche Zaken, stelt aan den Koning voor, onze ministers-residenten uit Stuttgart en uit Mannheim terug te roepen; en *de eenige reden* welke hij daartoe, ter vestiging van het oordeel Zijner Majesteit, en ter geruststelling of inlichting des publieks, aanvoert, die *eenige reden* bestaat daarin: *dat de hoven van Wurtemberg en Baden hunne missiën bij het hof der Nederlanden hebben ingetrokken.*

Het was dus niet ter bevordering onzer *handelsbelangen* dat er, nu ruim twee jaren geleden, eene missie te Mannheim voor den heer TRAVERS werd uitgedacht?

Het was evenmin, ten behoeve onzer staats- en handels-betrekkingen met Wurtemberg, Beijeren, Baden, dat alle Zijner Majesteits zes voorgaande ministers van Buitenlandsche Zaken eene kostbare missie, te Stuttgart gevestigd, onderhielden. Dit wordt thans met de grootste naïveteit door Zijner Majesteits zevenden minister van Buitenlandsche Zaken erkend. De *handelsbelangen*, welke de heer DE LA SARRAZ inriep toen hij zijnen vriend, den heer TRAVERS, met *ƒ* 8000 naar Mannheim zond, waren blootelijk een pretext, ten behoeve onzer Kamer, opdat zij de *ƒ* 8000 bewilligen konde; de ware grond, de wezenlijke *termen*, waarop wij missiën hadden bij de hoven van Wurtemberg en Baden, die wezenlijke *termen* — de onbetaalbare baron BENTINCK erkent het thans volmondig — die wezenlijke *termen* waren: dat Wurtemberg en Baden missiën hadden bij ons hof.

Zekerlijk, bijaldien er geen andere grond voor die missiën bestaat, dan is het *voegzaam* gelijk onze tijdelijke minister zegt, dat die missiën ingetrokken worden; maar dan schijnt het minder *voegzaam* dat de duur opgebragte gelden des volks er jaren lang, toe werden bestemd.

En is dit zoo, dan mag men welligt betwijfelen of zijne tegenwoordige tijdelijke Excellentie wel een groot blijk van OORDEELKUNDIG DOORZIGT gaf, toen hij de *beginselen*, welke onze regering en hare zes vorige ministers van Buitenlandsche Zaken bij het vestigen van diplomatische posten tot leiddraad strekken, zoo openhartig mededeelt.

De zes voorgaande ministers van Buitenlandsche Zaken waren namelijk zoo wel *ministers des Konings* en door de vrije en overlegde *keuze* Zijner Majesteit aan het hoofd des departements gesteld, als de baron BENTINCK zulks thans tijdelijk is.

Er bestaat eene solidariteit tusschen 's Konings keuze van gisteren, en 's Konings keuze van heden, die, misschien, ter ophouding van de eere der Kroon, hadde gevorderd, althans eenen meerderen *schijn* van nuttigheid aan missiën, welke *zij* instelde te geven dan zulks in het onderhavig ministeriëel Verslag geschiedt.

Wat daarvan zij, ik acht hiermede het mijne te hebben gedaan. Aan Zijne Majesteit blijve het verder overgelaten uitspraak te doen over de *gepastheid* eens ministers, die *of wel* bij de beoordeeling van de *voegzaamheid* eens gezantschap slechts vraagt of de bedoelde staat eene missie bij ons hof heeft; *of wel* onbewimpeld te kennen geeft dat onze voorgaande ministers, te Stuttgart en te Mannheim gezantschappen vestigden *alleenlijk omdat* de hoven van Wurtemburg en Baden er vestigden bij ons hof.

In het laatste geval, waren 's Konings voorgaande ministers hunne meening volstrekt onwaardig;

In het eerste, is 's Konings tijdelijke minister het thans.

P. S. Het *Amsterdamsche Handelsblad*, 't welk aankondigde eene collectie te willen maken van de aanmerkingen welke op het ministeriëel verslag mogten vallen, wordt hierbij geauthoriseerd, dit artikel over te nemen.

Ingezonden Stukken.

Relaas der Verkiezingen te Rotterdam.

Ook Rotterdam heeft dan zijne voorloopige vergaderingen van kiesgeregtigden gehad. Een der advocaten aldaar, mr. A. VEDER, heeft, daartoe *aangezocht*, zoodanige vergadering belegd. En hoe is het in die vereenigingen toegegaan; wat is daarvan de uitkomst geweest? Op de leiding zelve dier vergadering valt weinig aan te merken. De heer VEDER heeft die met de meeste voorzigtigheid weten te *besturen;* alleen was het van zijne zijde niet slim overlegd, om al dadelijk in de eerste bijeenkomst de twee oud-leden der vorige Tweede Kamer van de Staten-Generaal als candidaten voor de nieuwe Kamer voor te stellen. Het viel daardoor niet moeijelijk na te gaan uit welken hoek de wind woei. Vreemd echter was de weg, die op de eerste bijeenkomst gekozen werd, om candidaten voor de Tweede Kamer te krijgen. Ieder noemde bijna op zijne beurt een' vriend, buurman of patroon; de naam, eens genoemd, werd dadelijk door het opsteken van handen (zeker ter herinnering aan onzen vroegeren schooltijd) ondersteund, en op die manier had de vergadering al schielijk een 25tal candidaten bijeen, waaruit ten klaarste blijkt, dat Rotterdam nog eene menigte uitstekende mannen bevat, en het zelfs bij de grootste sterfte, in de eerste jaren in die stad niet ligt aan leden voor onze Tweede Kamer zal ontbreken.

De tweede bijeenkomst leverde meer aardigs op. Het was een dag, bestemd om de aangewezen candidaten op feiten en artikelen te hooren, en hen te ondervragen in hoeverre hunne inzigten overeenkwamen met die van, wij weten niet juist van wie, van mr. VEDER, van de meerderheid der vergadering, van .... Wat hier ook van zij, van het programma van den heer VEDER kon het niet zijn, blijkens eene verklaring van den heer notaris CAZAUX, die zeide daarmede niet geheel te kunnen instemmen, zonder nadere uitlegging van den voorzitter. Veel is er toen gesproken over ontwikkelen en uitbreiden en uitbreiden en ontwikkelen. Hieraan hechtten beide de heeren wel denzelfden zin, beide waren voor beperkte uitbreiding; maar de een was voor beperkte beperkte, de andere voor meer onbeperkte beperkte uitbreiding. Na de opheldering van den heer VEDER gaf de heer CAZAUX toe, zoodat de vergadering toen met het mes in den buik zat, en elk der tegenwoordigen den geest van het programma naar eigene verkiezing kon opvatten. Na dit intermezzo kregen de candidaten het woord. De eerste was de heer VAN RIJCKEVORSEL, die geïnterpelleerd door den heer mr. LEESBERG, of hij nog langer met predikanten in de schoolcommissie zou willen zitten, niet best wist wat te antwoorden, een blik wierp op zijne parlementaire loopbaan en eindigde, om een bewijs te geven van zijne verdraagzaamheid als *staatsman*, met te vermelden dat hij twee R. C. klerken op zijn kantoor had. Voortreffelijke staatkundige belijdenis! De heer DE MONCHY sprak iets langer, keuvelde zoo wat over belastingen en verkiezingen, vond het lang niet mooi als men geen oude leden herkoos, en eindigde na veel gepraat en weinig gezegd te hebben. Hierop volgde de heer VAN DER KUN, die een geschreven stuk voorlas, dat gelukkig niet lang was. Hij zeide, ook niet met dominés of pastoors in schoolcommissiën te willen zitten, en sloot met te kennen te geven, dat de betrekking van lid der Tweede Kamer hem wel wat zwaar was, maar dat hij, versterkt door de eer daarin gelegen, dezelve zou aanvaarden. Daarna hoorden wij den heer mr. GEVERS DEIJNOOT, die in weinig woorden nog al veel zeide. Jammer dat hij zich niet wat meer bloot gaf; want men weet nu niet hoe hij over het houden van vergaderingen met predikanten denkt. Vroeger, staande de vergadering, had hij wel gezegd dat hij de vraag van den heer LEESBERG niet gepast vond, omdat het nog onzeker is, of er wel schoolcommissiën zullen blijven, maar dit licht de zaak niet veel toe. Daar de overige candidaten niet tegenwoordig waren, sommigen ook voor de onderscheiding bedankt hadden, hield het overhooren der staatkundige lessen op. Maar nu moest gestemd worden en wel eerst voor de twee candidaten voor de Tweede Kamer. De stemming liep nog al uiteen. Niettegenstaande de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* vooraf reeds eenige raadgevingen uitgedeeld had en op de vergadering zelve gezegd was, dat men mannen moest hebben die rekeningen konden nazien (ook die der Handelmaatschappij met het Rijk ??) wilde zich de algemeene stemming maar niet op den heer VAN RIJCKEVORSEL vestigen. Toch behaalde hij de volstrekte meerderheid en werd als 1ste candidaat geproclameerd. Het was te laat om nog bepaald een tweeden candidaat te kiezen, zoodat dit tot eene derde bijeenkomst werd uitgesteld.

Deze werd gehouden op zaturdag 23 november. Ruim 200 kiezers waren bijeen. Deze vereeniging was nog al rijk in prettige incidenten. Nadat tusschen de heeren DE MONCHY en GEVERS gekozen was, waarbij de eerste ver de bovenhand hield, hetwelk trouwens wel te wachten was, dewijl nu vooral de vogeltjes van gelijke veêren zich hier verzameld hadden, moest tot de candidatuur van de Eerste Kamer der Staten-Generaal overgegaan worden. Maar zie, daar komt een incident. Zeker rijks-ambtenaar, die niet in de vorige vergadering tegenwoordig was, maar daarna hoorde, dat door den heer DE MONCHY gezegd was, dat de Nederlandsche natie belastingen zou moeten blijven betalen (groot nieuws voorwaar!), had begrepen zich die zaak te moeten aantrekken. Waarom begreep niemand. Hij had een brief aan den heer VEDER geschreven, waarvan hij nu de lezing verlangde, welke moeite de voorzitter teregt ook aanwendde om te beduiden, dat zijn schrijven meer bepaaldelijk particuliere zaken betrof. Niets hielp, de brief zou en moest gelezen worden. En wat leerde men daar nu uit? Dat genoemde ambtenaar, volgens zijn eigen zeggen, een gemoedelijk ambtenaar was, op zijn kantoor altijd de meeste inschikkelijkheid gebruikte, en men zeker daar geen reden van klagen had. Ziedaar ons van het ruime veld der staatkunde op het kantoor van een ontvanger overgebragt. De brief werd dan ook eenvoudig voor notificatie aangenomen, en zoo liep deze zaak af. Nu werd overgegaan tot het noemen van candidaten voor de 1ste Kamer. Hierin volgde men denzelfden weg als bij die voor de 2de Kamer. Als onderdanige scholiertjes staken de kiesgeregtigden de hand omhoog, terwijl de voorzitter de sterkte der voorvechters optelde. Ook nu werden eene menigte namen genoemd; alleraandoenlijkst waren ook nu weder die bewijzen van beleefdheid, welke men daar wederzijds toebragt en die eindelijk zulk een vaart begonnen te loopen, dat de voorzitter het meeste beleid noodig had om een' dam tegen dien stroom van vriendschap op te werpen en de lijst te sluiten. Middelerwijl hadden wederom twee potsige incidenten plaats. Zekere candidaat genoemd zijnde, beweerde de een dat hij de betrekking wel zou aannemen, terwijl een ander het tegendeel verzekerde. Uit eene geschrevene verklaring in de eerste vergadering door dien candidaat ingezonden, zou men hebben moeten besluiten dat hij geen deel wilde uitmaken van een ligchaam dat op geld-aristocratie, zoo als hij het daar noemde, gegrond was. De waarheid intusschen moet geweest zijn, dat hij liever lid der 2de Kamer was, en daarom de Eerste een schamper gaf; maar toen dit misviel, zich het 2de zou laten welgevallen. Hoe dit ook zij, hij werd op de lijst der candidaten geplaatst. Maar dit is slechts spel bij hetgeen nu gaat beginnen. Men had als candidaat een oud-minister genoemd. Men wist dat hij weinig kans had, daar zijn vroeger stelsel meermalen als erbarmelijk uitgekreten was. Daarom moesten er middelen gevonden worden om den man zoo veel mogelijk in de publieke opinie te rehabiliteren. Niettegenstaande zijne fouten, had hij toch ridderlintjes doen uitreiken, voorregten geschonken, enz. enz. Die niet sterk is, moet slim wezen. Naauwelijks is gemelde candidaat genoemd, of een anders hoogst gedwee man, die meer met de ENSCHEDÉ's dan met de LUZACS in aanraking is, begreep zich tegen die candidatuur te moeten verklaren, juist om het vroeger gevolgde stelsel. Nu was de baan geopend. *Qu'il est bon d'avoir des amis partout.* Daar treedt op eens een kampvechter voor den aangeranden candidaat op, en ontwikkelt inderdaad op eene meesterlijke wijze eene zeer lange apologie, hoofdzakelijk hierop neêrkomende, dat de candidaat, ofschoon vroeger anders denkende dan thans, toen goeddacht en nu ook. De rollen waren perfect bestudeerd, het stuk zeer goed gegeven; als een' Phenix trad de candidaat uit zijne asch te voorschijn. Maar al weer iets nieuws. Daar staat een lid der vergadering op en betwist de candidatuur van een hoofdambtenaar dezer stad, omdat hij *ƒ* 6000, — traktement geniet. Op meesterachtigen en hoogst onkieschen toon wordt dit voorgedragen. Niet zoo zeer om de betrekking, als wel vooral om dat hooge salaris wordt de candidatuur betwist. En, de bestrijder is een lid der stedelijke regering! Eilieve, wist hij niet dat door het reglement op het stedelijk bestuur dat traktement toegelegd is; begreep hij niet, dat zoodanige aanmerking hier geheel te onpas, verregaande onkiesch was, en bovendien hier sprake was over de staatkundige beginselen der candidaten, niet over hunne traktementen.

Ten slotte nog een incident. De candidatuur van den heer GROEN VAN PRINSTERER wordt door een der leden betwist, niet om zijne staatkundige beginselen, maar omdat naar zijn oordeel, geene 10 regterhanden omhoog gestoken waren. Dat dit ook niet kiesch mogt heeten, maar spoedig door den voorzitter hersteld werd, behoeft naauwelijks gezegd te worden.

En wat was nu de uitkomst van al die vereenigingen: dat in de tweede koopstad van Nederland, waar, bij het aftreden der vorige ministers, geillumineerd en gevlagd werd, waar het heette dat nieuwe mannen moesten verkozen worden, dat de ingeslagen weg vooral met de koloniën verderfelijk was, dat nu energie en onafhankelijkheid in kunde in de vertegenwoordiging moesten gebragt worden, als bepaalde candidaten aangenomen zijn, voor de Tweede Kamer, de twee leden der vorige Kamer, en voor de Eerste Kamer de afgetreden minister van Koloniën, de ongestelde heer LUZAC, de heer HOFFMAN, die zich met de zamenstelling dier Kamer niet kan vereenigen, en Prins FREDERIK DER NEDERLANDEN, wiens verkiezing uit een staatkundig oogpunt misschien niet geraden is.

Rotterdam, Rotterdam, hoelang zult gij U nog bij den neus laten leiden, aan de eene zijde door zich valschelijk noemende liberalen, aan de andere door openbare voorstanders van het behoud? De vereenigde pogingen van deze twee partijen hebben het doel bereikt. De uitslag van al de manoeuvres was wel te voorzien. Het voorgeschreven recept is gretig ingenomen. Dezelfde mannen, wier herbenoeming door de Provinciale Staten van uw gewest, vroeger bijna algemeen afkeuring verwekte, zijn bij de eerste *vrije* verkiezing des volks weder voor de Tweede Kamer herkozen! Rotterdam, waren er dan in uwe schoone handelstad geen twee andere knappe kooplieden te vinden?

Advertentiën.

OPENBARE VERKOOPING VAN

1o. Het GOED DE NIEUWE MAATHE, te *Lathum*, bestaande in kapitale GEBOUWEN met derzelver ERVEN, BOUW- en WEIDEGRONDEN, te zamen groot 8 Bunders, 12 Roeden en 30 Ellen; zullende ook worden geveild in 5 perceelen, bij billetten omschreven.

2o. De WEIDE *de Piepert*, en het *Duivensche broek*, groot 2 Bunder, 55 Roeden en 50 Ellen. In gebruik bij *Hr. van EYMEREN.*

De veilingen worden gehouden te *Doesborgh* in het *Heeren Logement*, op Zaturdagen 16 en 30 December 1848, des voormiddags 11 uur.

Narigt is te bekomen aan het Kantoor van den Notaris Mr. *R. W. J. KETJEN*, te *Doesborgh.*

Ten huize van den Kastelein *WEENEN* in *de Posthoorn*, aan de Oude Kraan, te *Arnhem*, zal, op Woensdag den 3den Januarij 1849, des voormiddags ten 11 ure, in het openbaar worden verkocht:

Een PRAAMSCHIP, genaamd *DE GOEDE HOOP*, groot 82 ton, met completen INVENTARIS, liggende in de Haven te *Arnhem*, benevens eenige losse SCHEEPSGEREEDSCHAPPEN; alles nagelaten door wijlen den Beurtschipper *R. MARTENS.*

Inlichtingen zijn te bevragen bij den Heer *J. VAN GINKEL*, Commissaris der Veren te *Arnhem*, en den Heer *E. J. MEUMA*, Notaris te *Vianen*, en over de verkoopsvoorwaarden ten Kantore van Mr. *TAAIJ*, Notaris te *Arnhem.*

VERKOOPING
OP
Regterlijk Gezag.

Op Vrijdag den 8sten December 1848, des voormiddags ten tien ure, zal door den Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Zutphen*, *D. J. TER SELLE*, in het Huis Wijk E No. 340, staande in de Beukestraat te *Zutphen*, thans onbewoond, doch laatstelijk bewoond geweest door den Heer Mr. *W. W. SCHIERLING*, worden overgegaan tot den Executorialen Verkoop van MEUBELEN en ROERENDE GOEDEREN, bestaande in BUREAUX, KABINETTEN, TAFELS, STOELEN, PORCELEIN, AARDEWERK, IJZER, KOPER, TIN enz.

De Verkoop geschiedt tegen contante betaling, zonder op- of onraadsgelden.

D. J. TER SELLE,
Deurwaarder.

---

† † † In den jare 1800 acht en veertig, den vierden December, ten verzoeke van *GERRIT MACHIELS*, arbeider te *Hattem*, bij behoorlijk geregistreerde beschikking van de Arrondissements-regtbank te *Arnhem*, dd. acht Junij 1800 acht en veertig, toegelaten om ten deze kosteloos te procederen, mitsgaders uit kracht van een vonnis van dezelfde Regtbank van zes November 1800 acht en veertig, behoorlijk geregistreerd, ten deze woonplaats kiezende te *Arnhem*, ten Kantore van den Heer en Mr. *FREDERIK BÖHTLINGK*, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, wonende aldaar in de Walstraat, Wijk F, No. 302, dien hij tevens bij deze stelt, om in het na te melden regtsgeding, als zoodanig voor hem op te treden en werkzaam te zijn, — heb ik ondergeteekende *NICOLAAS ANTONIUS GEURTS*, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, wonende aldaar in de Korte Nieuwstad, Wijk E, No. 216, voor de tweede maal, openlijk

GEDAGVAARD:

1o. *WILLEM MACHIELS* of *MICHIEL*, en
2o. *ELISABETH MACHIELS* of *MICHIEL*,
beide het laatst gewoond hebbende te *Heerde*, doch thans afwezig, gevolgelijk mijn exploit doende, bij aanplakking aan de voorname deur der Vergaderplaats van de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, alsmede aan het Huis der Gemeente te *Heerde*, terwijl ik een tweede afschrift van hetzelve heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij voormelde Regtbank, die het oorspronkelijke met *gezien* heeft geteekend, en voorts nog bij plaatsing in de *Staats-* en *Arnhemsche Couranten*, als zijnde de daartoe bij het na te melden verlof uitdrukkelijk aangewezen nieuwspapieren,

Om na verloop van drie maanden na heden en alzoo op Maandag den twaalfden Maart 1800 negen en veertig, des voormiddags ten tien ure, bij voorafgestelden Procureur te verschijnen ter civiele teregtzitting van de Arrondissements-regtbank te *Arnhem*, zitting houdende in het Paleis van Justitie aldaar, ten einde:

Aangezien de gedaagden sedert eene lange reeks van jaren, en wel de eerste in den jare 1800 tien, en de tweede in den jare 1800 veertien, hunne woonplaats te *Heerde* hebben verlaten, zonder volmagt tot het waarnemen hunner zaken gegeven, of order op het beheer derzelven gesteld te hebben, en zij sedert dien tijd niets meer van zich hebben doen hooren;

Aangezien er alzoo meer dan vijf jaren na het vertrek van de gedaagden zijn verloopen, zonder dat het bewijs is ingekomen van hun aanwezen of overlijden;

Aangezien de eischer in zijne betrekking van broeder van de gedaagden, belang heeft, dat bij vonnis van voornoemde Regtbank worde verklaard: dat er regtsvermoeden van het overlijden van de gedaagden bestaat, en zulks van den eersten gedaagde sedert ultimo December 1800 tien en van de tweede hunner sedert den laatsten December 1800 veertien;

Aangezien de gedaagden ten gevolge van een door voormelde Regtbank, bij behoorlijk geregistreerde beschikking van den achtsten Junij 1800 acht en veertig, verleend verlof, bij exploit van mij Deurwaarder van den zes en twintigsten Julij 1800 acht en veertig, zijnde mede behoorlijk geregistreerd, op de wijze daarbij omschreven, *voor de eerste maal* openlijk zijn gedagvaard, om op den 30sten October 1800 acht en veertig, voor dezelve Regtbank te verschijnen, ten zoodanigen einde, als daarbij breeder is omschreven, — zonder dat de gedaagden, of iemand van hunnentwege, op die dagvaarding zijn verschenen, ten gevolge waarvan tegen de gedaagden, bij in het hoofd dezes vermelde vonnis, is verleend verstek, met verlof tot het doen dezer tweede openbare dagvaarding, op den voet en de wijze, als bij het vroeger door de Regtbank verleend verlof is omschreven.

Mitsdien aan gemelde Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van hunnentwege van hun aanwezen te doen blijken, — den gedaagden tevens aanzeggende, dat, ingeval noch de gedaagden, noch iemand van hen, op deze tweede dagvaarding bij voorafgestelden Procureur mogten opkomen, en alzoo van hun aanwezen niet behoorlijk mogt blijken, voor de eischer zal worden geconcludeerd, dat hem daarvan zal worden verleend acte, en tevens verlof tot het doen eener derde dergelijke dagvaarding, met veroordeeling van de gedaagden in de kosten. — De kosten zijn: en debet.

(Was get.) *N. A. GEURTS.*
Voor eensluidend afschrift:
N. A. GEURTS,
1ste Deurwaarder.

---

† † † *MEN VERLANGT* met Mei aanstaande *TE HUREN*, in of bij *Arnhem*, liefst op een der Singels, een HUIS, voorzien van minstens *zes* KAMERS; bij voorkeur met eenen TUIN.

POLYTECHNISCH KABINET.

Binnen weinige dagen zal het bovengenoemde Kabinet, VOOR KORTEN TIJD, in de Concert-Zaal van het Gebouw *Musis Sacrum* opengesteld zijn.

Marktprijzen.

AMSTERDAM, 4 December.

Tarwe tot vorige prijzen met eenigen handel aan consumptie; 129 ℔ bonte Pools. *f* 335; 127 dito *f* 326; 127 ℔ mindere dito *f* 320, 129 ℔ jar. Hoogl. Kleefs. *f* 270; 128 ℔ Gelders. *f* 228, 230; 132 ℔ o. Norder *f* 285; 131 ℔ j. Geld. *f* 250; 130 ℔ o. Norder *f* 280; 123 ℔ Gron. *f* 165. — *Rogge* met veel handel tot lager prijzen; 122 ℔ Pruis. *f* 145; 127 ℔ Pommer *f* 155; 125 ℔ Geld. *f* 104; 125 ℔ Overijs. *f* 148; 124 ℔ dito *f* 150; 124 ℔ Munst. *f* 152; 123 ℔ mind. dito *f* 145, 121 ℔ Odessa (contant) *f* 132 bij partij; 117 ℔ gedr. *f* 130. — *Garst* wat aangenamer; 99 ℔ Old. Winter *f* 107. — *Haver*; 73, 75 ℔ Voer *f* 73, 75. — *Boekweit* was tot vorige koersen weder goed te plaatsen; 120, 121, 122 ℔ Amersf. *f* 155, 157, 160; 126 ℔ p. j. Holst. *f* 160. — *Koolzaad* dadelijk ½ £ lager, op levering ½ £ hooger; op 9 vat dadelijk 61 £; april 63½ £; sept. 61 £. — *Lijnzaad* in een doen; 109, 110 ℔ Vriesch *f* 235. — *Raapolie* dadelijk niet williger, op levering prijsh.; op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37 à 36½ à 37; mei *f* 36 à ¼. — *Lijnolie* op 6/w. *f* 27½; Vlieg. *f* 26½ à ¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* 34. — *Raapkoeken* *f* 58 à 62. *Lijnkoeken* *f* 8 à 10.

'S HERTOGENBOSCH, 29 en 30 november.

Rogge *f* 4.65, 4.90 en 5.15. — *Boekweit* *f* 4.00, 4.50 en 4.60. — *Haver* *f* 2.00 en 2.40.

GRONINGEN, 1 december.

De stemming onzer graanmarkt was heden wederom bijzonder lusteloos; *Tarwe* met geringe omzet als voren; 127, 130 ℔ jarige roode Tarwe *f* 8, 9; 116, 123 ℔ Ommel. r. *f* 4.75, 5.90; 116, 123 ℔ Oldamm. r. *f* 4.60, 5.70; 123, 127 ℔ j. witte *f* 7.75, 8.75; 116, 120 ℔ nieuwe dito *f* 4.85, 5.60. — *Rogge* ging zeer traag van de hand; 116, 123 ℔ oude Rogge *f* 4, 4.85; 113, 116 ℔ nieuwe *f* 3.50, 4. — *Boekweit* 10 c. verlaagd en dan nog alleen bij gerijven te plaatsen; 110, 116 ℔ grijze Zandboekweit *f* 3.55, 4.35; 110, 116 ℔ zwarte dito *f* 3.35, 4.15; 110, 116 ℔ Veen *f* 3.20, 4. — *Garst* heeft ook iets minder opgebragt; 96, 99 ℔ winter *f* 2.85, 3.25; 96, 99 ℔ zomer *f* 2.70, 3.00; 103, 107 ℔ Knobbe *f* 3.45, 75. — *Haver* bijzonder flaauw en niet dan merkelijk lager te plaatsen, zijnde de dikke 20 c. en de witte en zwarte voer 10 c. lager verkocht; 75, 85 ℔ dikke Brouw *f* 1.85, 2.55; 65, 72 ℔ witte Voer *f* 1.50, 1.90; 65, 75 ℔ zwarte dito *f* 1.45, 1.95. — *Koolzaad* weinig begeerd, maar ook niet lager te koop van *f* 8, 10.25. — *Raapolie* en *Koeken* lager aangeboden.

NIJMEGEN, 4 december.

Tarwe was heden zeer lusteloos en merkelijk lager te koopen. Hooglandsche werd in verhouding tot de andere soorten te hoog gehouden, waardoor daarin bijna niets is omgegaan; bij kleinigheden *f* 8.75 à 9.25; Cleefsche en Inlandsche *f* 7, 7.75 à 8; geringe soorten zouden nog lager te koopen zijn geweest. — *Rogge* ging tot vorige prijzen zeer vlug af: van *f* 4.40 à 5. — *Gerst* begeerd: Winter- *f* 3.50 à 3.90; Zomer- *f* 3.50 à 3.80. — *Boekweit* ging vrij goed van de hand van *f* 4 à 4.60. — *Haver* minder ter veil en goed afgegaan van *f* 2 à 2.75. — *Erwten* zonder handel.

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG 4 DEC.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 4½ u.
NEDERL., Werk.Schuld à 2½ pCt.	46⅜	$46\frac{11}{16}$	46⅜
» » » 3 »	55⅝	55¾	55⅞
» » » 4 »	71¼	71½	$71\frac{5}{16}$
Amortisatie-Syndicaat » 3½ »	72¼		
Handelmaatschappij . . » 4½ »			
Oostindische Leening . » 4 »	70⅛		
Aand. Rijn Spoorweg . » 4½ »	76		
» Holl. » . . » »			
Leen. » » 4½ »	86½		
BELGIE. Leening . . . . » 4½ »			
Banc Belge . . . . » 2½ »	$37\frac{1}{16}$		
Roths., Volksvlijt. . . . » 2½ »	$37\frac{1}{16}$	37⅛	
SPANJE. Leen. Ard v. £ 85 » 5 »	9⅜	$9\frac{7}{16}$	
» » » 510 » 5 »	9⅛	$9\frac{5}{16}$	$9\frac{5}{16}$
» Onb. Stukk. » 5 »	8⅞	9	
» . . . . » 3 »	25½		
» Binn. 6/m. » 3 »	$18\frac{1}{16}$	$18\frac{3}{16}$	18⅛
» » kl.st. » 3 »			
Ardoin Coup. . . . . . . » »	6	$6\frac{3}{16}$	
Passive . . . . » »	3		
PORTUGAL. Te Londen » 3 »	23	23⅜	$23\frac{3}{16}$
» » » 4 »	$24\frac{1}{16}$	24⅜	24¼
Binnenl. à 1 conto . . » 5 »			
RUSL. Obl. H. 1798/1816, » 5 »	98¾	99	
» » 1828/1829, » 5 »	98½		
Cert. » 1831/1833, » 5 »	88¾		
» » . . . . » 4 »	77⅝	78	77⅝
» bij Stieglitz . . . . » 4 »	77½		
Inschr. in Assign. . . . » 6 »			
Cert. van » . . . » 6 »	58		
POLEN. Certificaten . . » 4 »			
Aand. met Lot fl. 500. » »			
OOSTENRIJK. Metalliek » 5 »	66⅜	66½	
» » 2½ »	$34\frac{15}{16}$	35⅛	
Weener-Bank Gold. . . » 5 »			
» » » . . » 4 »			
AMER. Bank-Act. V. Stat. » »	$3\frac{6}{16}$		
Braz. 1824 . . . . » »	76½		
» £ 200. . . . . » »			
Peru. . . . . » »	22½	22½	22⅝
Grenade	11⅞	11⅞	11⅞
Mexico	19½		
Venezuela			

Effecten-Societeit: Ecuador 1⅝, $1\frac{11}{16}$, 1⅝.

De markt van heden verkeerde in eene flaauwe stemming en waren alle fondsen tot lager koersen aangeboden, vooral deelden daarin Hollandsche en Portugesche, ofschoon Spaansche iets vaster bleven.

Laatste prijzen ten 5 ure.

Integr. 2½ pCt. $46\frac{5}{16}$, ⅜; Ard. £ 510, 9¼; Binnenl. Spanje 3 pCt. 18⅛; Metall. 2½ pCt. 34⅞.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 5 Dec. 2 El 3 Palm 2 Duim; gew. 12 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.—, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij C. J. THIEME, Boekdrukker.